

Zvanično obrazloženje za dodjelu Max van der Stoel nagrade za 2018. godinu, srednjoškolcima sa područja općine Jajce u Bosni i Hercegovini

Međunarodni žiri za nagradu „Max van der Stoel“ odlučio je dodijeliti nagradu za 2018. godinu srednjoškolcima sa područja općine Jajce u Bosni i Hercegovini (BiH) na osnovu njihove izuzetne smjelosti i poticajnog aktivizma koji je doveo do sprječavanja daljnje podjele u školama u Jajcu, kao i širom zemlje.

Obrazovanje je jedan od najvažnijih oruđa za unaprjeđenje integracije i kohezije društva u post-konfliktnim multietničkim društvima. Međutim, ono također može biti podložno diskursima i politikama koje vode ka podjelama, kao što je slučaj u posljednjoj četvrtini stoljeća u BiH, gdje je obrazovanje još uvijek jako osjetljivo pitanje puno nesuglasica.

Imajući u vidu da su osnovni uzroci sukoba često duboko ugrađeni u kulturološkim i strukturalnim oblicima nasilja, prevazilaženje segregacije u školama i jačanje saradnje između različitih etničkih zajednica je jedan od preduslova za izgradnju i održavanje pravednih, stabilnih i miroljubivih demokratskih društava.

U ljetu 2016. godine, učenici u Jajcu su podržali ova načela kada su se suprotstavili odluci kantonalnih vlasti o osnivanju nove škole isključivo za bošnjačke srednjoškolce. Kantonalna odluka bila je donesena u skladu sa praksom „dvije škole pod jednim krovom“ koja je zastupljena širom zemlje a za rezultat ima podjelu između zajednica.

Kako bi ostvarili svoje ciljeve i ispunili težnje, odvažni studenti različitih etničkih pripadnosti u Jajcu su se okupili pod sloganom „segregacija je loša investicija“ te drugim porukama zajedništva. U skladu s njihovom predanošću, nakon jednogodišnje borbe ostvarili su pobjedu bez presedana koja je zaustavila namjere vlasti da ih dijeli na osnovu etničke pripadnosti.

Prepoznajući istrajnost i moralni poduhvat ovih hrabrih učenika, te priznajući potrebu za inkluzivnjim i kvalitetnjim obrazovanjem kroz, između ostalog, ulaganje u inovativna sredstva podučavanja koja bi bila dostupna svim učenicima u Jajcu, žiri je donio jednoglasnu odluku da nagradi učenike iz Jajca, predstavljene od strane Vijeća učenika Srednje strukovne škole „Jajce“, sa nagradom „Max van der Stoel“ za 2018. godinu.